Ο δήμος Ναυπάκτου και η Ομάδα Διαθρησκειακού Διαπολιτισμικού Διαλόγου εξέδωσε το ακόλουθο δελτίο τύπου για εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στη Ναύπακτο.

«Την Παρασκευή 31 Μαΐου 2013, στο Φετιχιέ Τζαμί Ναυπάκτου, έγιναν τα εγκαίνια της
έκθεσης: **Αρχιεπίσκοπος Δαμασκηνός «Δίκαιος των Εθνών» - Όψεις της εβραϊκής παρουσίας στη Ναύπακτο.**

Την τελετή των εγκαινίων πραγματοποίησε ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ.κ. Ιερόθεος, ο δήμαρχος Ναυπακτίας Γ. Μπουλές και ο προϊστάμενος της 22ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Δρ Ι. Χουλιαράς.

Στην έκθεση, που αποτελεί προϊόν συνεργασίας της 22ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (Ε.Β.Α.), του Δήμου Ναυπακτίας και πρωτοβουλία της Ομάδας Διαθρησκειακού Διαπολιτισμικού Διαλόγου, παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά εβραϊκές επιγραφές του 16ου-19ου αιώνα, από τη συλλογή της 22ης Ε.Β.Α.

Η επιμελήτρια της έκθεσης, ιστορικός της Τέχνης κα Άνχελα Μαρία Αρμπελάεζ, η αρχαιολόγος κα Ι. Κωστή και η συντηρήτρια έργων τέχνης κα Α. Τηλιγάδα κατάφεραν να μεταφέρουν μέσω των επιτύμβιων, ενεπίγραφων στηλών, που περιβάλλονται από αρωματικά βότανα (λεβάντα, δενδρολίβανο, κ.ά.), εικόνες και ευωδιές που λειτουργούν ως μετάβαση στον τόπο της ίασης και της μνήμης.

Οι τρεις εντοίχιες εικαστικές εγκαταστάσεις (videowall) που πλαισιώνουν τα εκθέματα έχουν ως θεματικό άξονα:

1. Ματιές στα αρχαιολογικά κατάλοιπα της εβραϊκής παρουσίας στον ελλαδικό χώρο από τον 3ο αι. π.Χ. ως τις μέρες μας.

2. Εικόνες που ανακαλούν τη μνήμη του Αρχιεπισκόπου Δαμασκηνού ως «Δικαίου των Εθνών», καθώς και συγκλονιστικές εικόνες από το «Γολγοθά» των Ελλήνων Εβραίων κατά τη διάρκεια της Κατοχής.

3. Στον θόλο του τεμένους με την υπόκρουση υδάτινων ήχων, λίθινες εβραϊκές επιγραφές προβάλλονται και εναλλάσσονται σε τρισδιάστατη μορφή σε ένα αέναο ταξίδι. Για τις εικαστικές εγκαταστάσεις αξιοποιήθηκαν οι αρχιτεκτονικές επιφάνειες του οθωμανικού μνημείου που χρονολογείται από το 1502 μ.Χ.

Η μορφή του Αρχιεπισκόπου Δαμασκηνού στην έκθεση, συνδέεται με την ανακήρυξή του ως «Δικαίου των Εθνών» από το Yad Vashem το 1969, για την προσπάθειά του να διασώσει τους Εβραίους συμπολίτες του κατά τη διάρκεια της Κατοχής.

Στα εγκαίνια παρέστησαν, ο πρόεδρος της Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελληνοϊσραηλινής Φιλίας της Βουλής των Ελλήνων κ. Κυριάκος Γεροντόπουλος, ο γενικός γραμματέας Θρησκευμάτων κ. Γιώργος Καλαντζής, η προϊσταμένη της Γενικής Διεύθυνσης Βυζαντινών Αρχαιοτήτων κα Ευγενία Γερούση, η εκπρόσωπος της Πρεσβείας των Η.Π.Α κα Cristina T. Le, το μέλος του Δ.Σ. του ΚΙΣΕ και πρόεδρο της Ι.Κ. Ιωαννίνων Δρ Μωυσή Ελισάφ, ο δήμαρχος Ναυπακτίας κ. Γιάννης Μπουλές, η αντιδήμαρχος Πολιτισμού & Τουρισμού κα Μ. Ζιαμπάρα, και πλήθος κόσμου.

Στις ομιλίες που προηγήθηκαν των εγκαινίων, τονίστηκε τόσο από την πολιτική ηγεσία, όσο και από τον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου, η αναγκαιότητα επικράτησης της ισότητας και της αλληλεγγύης μεταξύ των ανθρώπων, ανεξάρτητα από φυλή, θρησκεία ή δόγμα, ενώ αναγνώσθηκε μήνυμα του Αρχιεπισκόπου Δαμασκηνού προς τις αρχές Κατοχής κατά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, που παραμένει ιδιαίτερα επίκαιρο στην εποχή μας.

Ειδικότερα, ο Μακαριότατος Μητροπολίτης επεσήμανε μεταξύ άλλων ότι: «….ο Θεός αγαπά όλες τις φυλές, όλα τα έθνη, χωρίς προτίμηση…». Ο κ. Κ. Γεροντόπουλος δήλωσε χαρακτηριστικά: «…. Δημοκρατία σημαίνει να μην είμαστε ρατσιστές, να μην είμαστε φασίστες…», ενώ παράλληλα αποτιμώντας τις πράξεις του Αρχιεπισκόπου Δαμασκηνού, τόνισε ότι «ο ηγέτης είναι ηγέτης για όλους, δεν ξεχωρίζει τους ανθρώπους ανάλογα με το χρώμα, ανάλογα με τη θρησκεία».

Ο κ. Γιώργος Καλαντζής, γενικός γραμματέας Θρησκευμάτων, από την πλευρά του τόνισε την ανάγκη να γίνονται τέτοιες εκδηλώσεις: «Και πάλι ας μου επιτραπεί να εκφράσω τα συγχαρητήριά μου, και της πολιτικής ηγεσίας, και προσωπικά του Υπουργού για τη σημερινή εκδήλωση. Και να ευχηθώ αυτή την εποχή, που χρειαζόμαστε τόσο πολύ τέτοια παραδείγματα, να εμπνευστούμε ακριβώς από αυτά τα παραδείγματα και να δώσουμε τη μάχη μας, όπως την έδωσε εκείνος και με την επιτυχία που την έδωσε εκείνος (εν. τον Αρχιεπίσκοπο Δαμασκηνό)».

«… Πράγματι είναι μια εκδήλωση που χρειαζόμαστε ειδικά αυτή την περίοδο - όταν έλαβα την πρόσκληση αναρωτήθηκα γιατί θα ήταν σκόπιμο ως Γενικός Γραμματέας Θρησκευμάτων να έρθω στην εκδήλωση. Ομολογώ ότι αυτό που σκέφτηκα είναι ότι η ιδιότητα που προέχει σε μια τέτοια στιγμή δεν είναι η ιδιότητα του Γενικού Γραμματέα Θρησκευμάτων, αλλά η ιδιότητα του Χριστιανού Ορθοδόξου. Αυτό που απειλείται αυτή τη στιγμή στη χώρα μας, από τα ρατσιστικά κηρύγματα, είναι η Πίστη μας, είναι η Ορθοδοξία…».

Στην ομιλία του ο Δρ Μ. Ελισάφ αναφερόμενος στην ιστορία της περιοχής επεσήμανε μεταξύ άλλων: «…Από την αναδρομή αυτή προκύπτει – και αυτό για πρώτη φορά έρχεται στην επιφάνεια - ότι για τέσσερις σχεδόν αιώνες στην ευρύτερη περιοχή της Ναυπακτίας συνυπήρχαν, κάτω από τη στεγνή κυριαρχία της οθωμανικής αυτοκρατορίας, λαοί με διαφορετικές αφετηρίες και διαφορετικές κουλτούρες. Και κατακύρωσαν μια πολυπολιτισμική κοινωνία στο εσωτερικό της οποίας η διαφορά για μεγάλο χρονικό διάστημα ενίσχυσε τους διαφορετικούς ρόλους και συνεπώς συνέβαλε στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Προφανώς στο σχήμα αυτό ο εβραϊκός πληθυσμός ανέλαβε τον τομέα του εμπορίου, διευρύνοντας έτσι τις συναλλαγές, ένα γεγονός που έδωσε νέο οξυγόνο στη ντόπια οικονομία. Το σημαντικότερο όμως είναι το γεγονός ότι από τη συνύπαρξη αυτή έμπρακτα αποδεικνύεται ότι στο βασίλειο της μετριοπάθειας, της συναίνεσης και της συνεργασίας η διαφορά δεν διαχωρίζει αλλά συνενώνει».

Η κα Ανχελα Αρπμελάεζ επιμελήτρια της έκθεσης στην ομιλία της τόνισε : «Δια μέσου της έκθεσης “Αρχιεπίσκοπος

Phoca PDF

Δαμασκηνός Δίκαιος των Εθνών – Όψεις της Εβραϊκής Παρουσίας στην Ναυπακτία (Ναύπακτος)" καθιερώνουμε μία διαλογική σχέση προσέγγισης μεταξύ γεγονότων και ιστορικών μαρτυριών.

Η παρουσίαση αυτού του καλλιτεχνικού δρώμενου, όπου συγκλίνουν και συναντιούνται αυτές οι σελίδες της ιστορίας, αποσκοπεί στο να προάγει τη σκέψη του επισκέπτη, ώστε να έχει μια ευρύτερη αντίληψη του παρελθόντος και μέσω πολιτισμικών «πράξεων», να ωθεί την κοινωνία υπέρ του διαλόγου και της κατανόησης. Η παρούσα έκθεση έχει ενημερωτικό χαρακτήρα. Δεν αποτελεί προϊόν επιγραφικής ή αρχαιολογικής έρευνας , την οποία πραγματοποιούν από κοινού άλλα ιδρύματα όπως το Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος ή τα αντίστοιχα τμήματα των Εφορειών Βυζαντινών Αρχαιοτήτων».

Στη συνέχεια, το Σάββατο 1η Ιουνίου 2013, στη Δορβιτσά Ναυπακτίας, πραγματοποιήθηκε επιμνημόσυνη δέηση στη μνήμη του Αρχιεπισκόπου Δαμασκηνού και κατατέθηκαν στεφάνια στην προτομή του για πρώτη φορά από μέλη Εβραϊκών Κοινοτήτων και Διπλωμάτη της Πρεσβείας των Η.Π.Α., σε ιδιαίτερα θερμό και φιλόξενο κλίμα από τους ντόπιους κατοίκους και τους επισκέπτες που παραβρέθηκαν.

Με την ευκαιρία των εκδηλώσεων οργανώθηκε εκδρομή στη Ναύπακτο με πρωτοβουλία των κυριών της WIZO της ομάδας GOLDA (φωτογραφία κάτω).

Η έκθεση θα παραμείνει ανοιχτή για το κοινό έως τις 30 Ιουνίου 2013. Ώρες λειτουργίας: καθημερινά 6:30-9 μ.μ. ή κατόπιν ραντεβού».

Φωτογραφία (πάνω)

-Από αριστερά διακρίνονται ο δήμαρχος Ναυπακτίας, η προϊσταμένη της γεν. δ/νσης Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, το μέλος του Δ.Σ του ΚΙΣΕ, ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου, ο γεν. γραμματέας Θρησκευμάτων του υπουργείου Παιδείας, η εκπρόσωπος της πρεσβείας των ΗΠΑ, ο πρόεδρος της Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελληνοϊσραηλινής Φιλίας της Βουλής των Ελλήνων, ο προϊστάμενος της 22ης Ε.Β.Α., η αντιδήμαρχος Πολιτισμού και η επιμελήτρια της Έκθεσης.

Phoca PDF